

UCHWAŁA NR LXI/354/22
RADY POWIATU JAROCIŃSKIEGO
z dnia 29 listopada 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Jarocińskim na lata 2023- 2027**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U 2022.1526) oraz art.6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U 2021.1249) Rada Powiatu w Jarocinie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Jarocińskim na lata 2023- 2027 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Jan Szczerbań

Uzasadnienie
do UCHWAŁY NR LXI/354/22
RADY POWIATU JAROCIŃSKIEGO
z dnia 29 listopada 2022 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Jarocińskim na lata 2023- 2027

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest kontynuacją zadań z lat poprzednich. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu. Bezpośrednimi adresatami Programu są osoby zagrożone przemocą w rodzinie, sprawcy przemocy w rodzinie, świadkowie przemocy w rodzinie, kadra zajmująca się zjawiskiem przemocy, oraz osoby zainteresowane zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Opracowany dokument jest spójny z ustawodawstwem krajowym oraz strategicznymi dokumentami o charakterze lokalnym.

Załącznik
do Uchwały Nr LXI/354/22
Rady Powiatu Jarocińskiego
z dnia 29 listopada 2022 r.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
i ochrony ofiar w Powiecie Jarocińskim na lata 2023-2027**

Jarocin, listopad 2022r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	4
1. Definicja przemocy w rodzinie, rodzaje przemocy	4
2. Cykle przemocy	5
II. PRZEMOC W POLSKIM PRAWODAWSTWIE	6
1. Podstawowe konsekwencje karne stosowania przemocy w rodzinie	6
2. Zadania własne powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	7
3. Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat.....	7
III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE POWIATU JAROCIŃSKIEGO	8
1. Dane statystyczne	9
2. Osoby doznające przemocy w rodzinie	19
3. Ochrona dzieci przed krzywdzeniem	20
4. Osoby stosujące przemoc w rodzinie	23
5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie. Pomoc ofiarom i edukacja sprawców przemocy w rodzinie	24
IV. ADRESACI PROGRAMU	29
V. PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE W REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	29
VI. CELE POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE JAROCIŃSKIM	30
VII. ZAKŁADANE REZULTATY PROGRAMU	35
VIII. . ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU	35
IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	35
X. PODSUMOWANIE	36

WSTĘP :

Szczęście to doświadczenie radości, zadowolenia i dobrego samopoczucia, połączone ze świadomością, że nasze życie jest wartościowe i dobre. W mediach społecznościowych spotykamy wykreowany, idealny model rodziny. Wiele rodzin podąża za takim wzorem szczęścia. Niestety, są również rodziny które wydają się na pozór szczęśliwe, dopiero za zamkniętymi drzwiami pojawiają się sytuacje, które nawet długimi latami nie wychodzą poza mury domu czy mieszkania. Kobiety a nawet mężczyźni obawiają się swoich sprawców i milczą przed obawą kolejnych traumatycznych przeżyć. Aby móc udzielić pomocy osobom zagrożonym przemocą i doznającym przemocy powiat jest zobowiązany do opracowania i realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy.

Wdrożenie w życie „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie. Podstawę prawną programu stanowią głównie: Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268t.j.) Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz.1249t.j.).

Zgodnie z definicją, zawartą w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie - **przemoc w rodzinie** jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar i świadków przemocy w rodzinie oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie oraz edukację i profilaktykę .

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Jarocińskim przygotowano na lata 2023-2027.

Przedstawione w nim cele i kierunki działania mają charakter ramowy i mogą podlegać modyfikacjom.

I. PODSTAWY TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Definicja przemocy w rodzinie, rodzaje przemocy, cechy przemocy:

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pod pojęciem tym rozumie się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny.

RODZAJE PRZEMOCY

Fizyczna - celem tej przemocy jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia jej ciała takie jak: złamania, siniaki, obrażenia doznane w skutek popychania, czy w efekcie pogorszenia jej zdrowia lub pozbawianie życia.

Psychiczna - to zachowanie, którego celem jest poniżanie, ośmieszanie, kontrolowanie czy umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzenie w drugiej osobie strachu, poczucia winy, wmawianie chorób psychicznej i braku kontroli nad własnym życiem.

Ekonomiczna - to używanie pieniędzy albo innych dóbr materialnych przez sprawcę by uzależnić od siebie ofiarę jak i sprawować nad nią kontrolę.

Zaniedbanie - to ciągłe niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych związanych z odżywianiem, ubiorem, opieką medyczną itp.

Seksualna - jest to wymuszanie zachowań seksualnych. Każda forma aktywności seksualnej na które nie wyraziła zgody druga osoba jest molestowaniem seksualnym lub gwałtem.

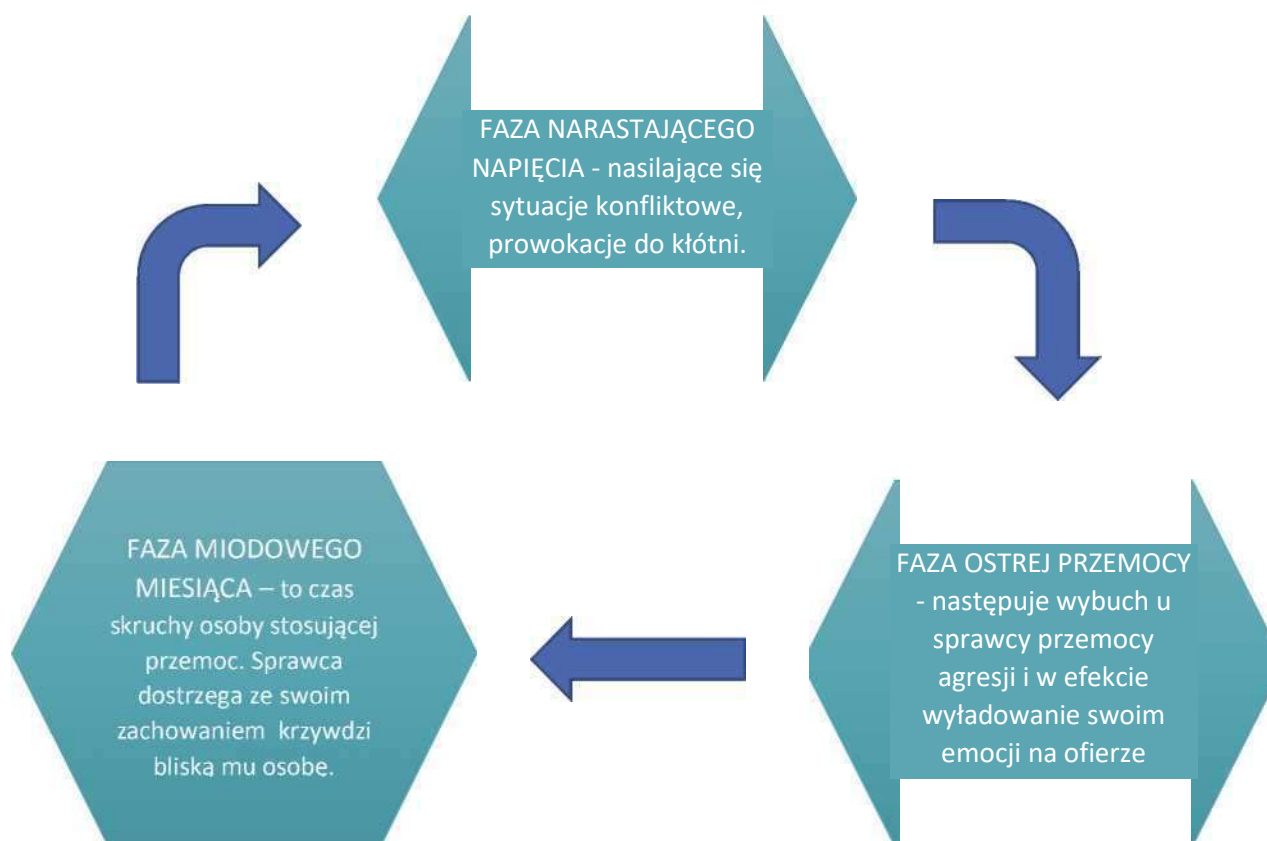
Cyberprzemoc — inaczej przemoc z użyciem mediów elektronicznych przed wszystkim Internetu i telefonów komórkowych. Do działań zaliczanych jako cyberprzemoc należą między innymi: wyzywanie, straszenie, poniżanie, robienie komuś zdjęć lub rejestrowanie filmów, publikowanie w internecie lub ich rozsyłanie, tworzenie tekstów, które obrażają, ośmieszają, czy nawet podszywanie się pod kogoś w sieci, bez jego zgody.

Cechy przemocy:

- a) **jest intencjonalna** - przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- b) **siły są nierówne** - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą; sprawca jest silniejszy, a ofiara słabsza,
- c) **narusza prawa i dobra osobiste** - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- d) **powoduje cierpienie i ból** - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody; doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

2. Cykle przemocy:

3.

II. PRZEMOC W POLSKIM PRAWODAWSTWIE

Przemoc jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy się powtarza jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną z art. 207 Kodeksu karnego (Dz. U. 2022.1138t.j.).

1 .Podstawowe konsekwencje karne stosowania przemocy w rodzinie

Artykuł 207 Kodeksu karnego (znęcanie się) stanowi:

„§1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

„§1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat.

§2 . Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3 . Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

W polskim prawodawstwie do podstaw prawnych podejmujących problem przemocy w rodzinie należą:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021. 1249t.j.),

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. 2021. 2268t.j.),

Ponadto następujące ustawy, również regulują kwestie związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2020 r., 1359t.j.),

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. 2022.1138t.j.),

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r.- Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2022. 1375t.j.),

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. 2021. 1882t.j.),

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości

i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021. 1119t.j.),
Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020. 2050t.j.),
Art. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

2. Zadania własne powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- b) Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- c) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- d) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

3. Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat:

- a) Tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- b) Opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie powiatu jarocińskiego na lata 2023 -2027 jest spójny z :

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 na mocy przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Wielkopolskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Wielkopolskiego nr 4472/2021

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie skorelowany jest m.in. z:

- 1) Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Jarocińskiego na lata 2021-2030
- 2) Powiatowym Programem Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Jarocińskim na lata 2022-2024

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE POWIATU JAROCIŃSKIEGO

Aby właściwie zaplanować podejmowane działania konieczne jest zdiagnozowanie rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie. Diagnoza została przeprowadzona na podstawie danych przedstawionych przez Sąd Rejonowy w Jarocinie, Prokuraturę Rejonową w Jarocinie, Komendę Powiatową Policji w Jarocinie, Zespoły Interdyscyplinarne przy Ośrodkach Pomocy Społecznej z Żerkowa, Jaraczewa i Kotlina, Centrum Usług Społecznych z Jarocina oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jarocinie za lata 2019-2021.

Ze względu na specyfikę zjawiska przemocy oszacowanie jej skali nie jest łatwym zadaniem. Trudno jednoznacznie określić liczbę ofiar przemocy, które w wielu przypadkach nie składają zawiadomienia o przestępstwie, nie zgłaszają się do właściwych instytucji zajmujących się tym problemem m.in. z obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie, ochrony sprawców lub osób z nimi związanych przed cierpieniem, wstydu, obawy przed wykluczeniem społecznym i innych czynników.

1. Dane statystyczne

Tab.1 Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie.

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	2019	2020	2021
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart przez KPP	199	196	160
Liczba sprawców przemocy w rodzinie ogółem	199	199	161
w tym: kobiety	15	8	22
mężczyźni	184	191	139
Liczba sprawców przemocy pod wpływem alkoholu podczas interwencji policji	113	90	68
Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych na podstawie art.207 KK	65	69	69
Liczba natychmiastowego nakazu opuszczenia lokalu od wejścia przepisu 30 listopada 2020r.	0	0	2

Źródło: Dane przekazane przez KPP w Jarocinie

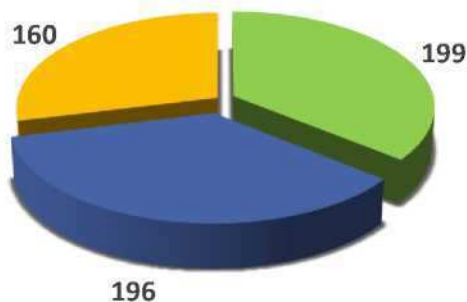
Z informacji nadesłanych przez KPP można wywnioskować iż na terenie powiatu jarocińskiego w znaczącej większości przypadków pokrzywdzonymi są kobiety, choć liczba kobiet -sprawców także wzrosła w porównaniu z poprzednimi latami. Osoby podejrzewane o stosowanie przemocy w połowie przypadków były pod wpływem alkoholu podczas interwencji policji. Mężczyźni, którym zdarza się to często, mają skłonności do korzystania z alkoholu jako usprawiedliwienia przemocy, co jest zupełnie bezpodstawne.

Postępowanie przygotowawcze o którym mowa w tab.1 to etap postępowania karnego, w którym organy ścigania sprawdzają, czy doszło do popełnienia przestępstwa, wyjaśniają jego okoliczności, zbierają dowody. Następnie w zależności od wyniku postępowania

dowodowego, albo kierują akt oskarżenia do Sądu, albo wydają decyzję o umorzeniu postępowania. W minionych latach 2019-2021 na terenie powiatu jarocińskiego wszczęto ogółem 203 postępowania przygotowawcze.

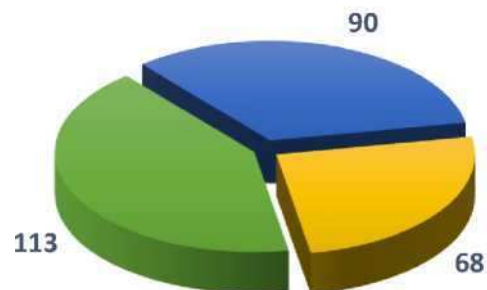
Z uwagi na możliwość zastosowania policyjnego nakazu opuszczenia lokalu, przepis ten został zastosowany dwukrotnie w 2021r. Na mocy ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 956), która weszła w życie właśnie w dniu 30 listopada 2020 r. przyznano szereg uprawnień funkcjonariuszom Policji i odpowiednio funkcjonariuszom Żandarmerii Wojskowej, umożliwiającym im nakazanie osobie stosującej przemoc w rodzinie, stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej przemocą, nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ten nakaz i zakaz mogą być stosowane przez nich łącznie. Nakaz może być wydany również w przypadku nieobecności we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu osoby stosującej przemoc w rodzinie podczas wykonywania czynności przez Policję.

**Liczba sporządzonych
Niebieskich Kart przez KPP w Jarocinie**

■ 2019 r. ■ 2020 r. ■ 2021 r.

Liczba sprawców przemocy pod wpływem alkoholu

■ 2019 r. ■ 2020 r. ■ 2021 r.

Tab.2 Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Centrum Usług Społecznych Jarocinie

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	2019	2020	2021
Liczba prowadzonych Niebieskich Kart przez Zespół Interdyscyplinarny	177	166	196
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart ogółem	160	148	132
w tym przez pracowników socjalnych CUS	9	12	9
przez przedstawicieli oświaty	2	1	0
przez przedstawicieli służby zdrowia	0	0	0
przez przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem	288	310	266
W tym: kobiety	145	141	111
mężczyźni	22	17	20
dzieci	121	152	135
Liczba rodzin skierowanych do Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	0	0	0
Liczba osób którym udzielono pomocy prawnej	10	18	1
Liczba osób którym udzielono pomocy psychologicznej	11	12	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy Centrum Usług Społecznych Jarocinie

Tab.3 Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kotlinie

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	2019	2020	2021
Liczba prowadzonych Niebieskich Kart przez Zespół Interdyscyplinarny	25	22	21
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart ogółem	12	15	10
w tym przez pracowników socjalnych OPS	2	0	1
przez przedstawicieli oświaty	0	0	0
przez przedstawicieli służby zdrowia	0	0	0
przez przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem	43	35	34
W tym: kobiety	23	20	24
mężczyźni	0	1	10
dzieci	20	14	0
Liczba rodzin skierowanych do Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	0	0	0
Liczba osób którym udzielono pomocy prawnej	0	0	0
Liczba osób którym udzielono pomocy psychologicznej	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kotlinie

Tab.4 Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żerkowie

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	2019	2020	2021
Liczba prowadzonych Niebieskich Kart przez Zespół Interdyscyplinarny	25	25	18
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart ogółem	23	26	15
w tym przez pracowników socjalnych OPS	1	0	1
przez przedstawicieli oświaty	0	0	1
przez przedstawicieli służby zdrowia	0	0	0
przez przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem	48	53	28
W tym: kobiety	25	25	10
mężczyźni	0	0	2
dzieci	23	28	16
Liczba rodzin skierowanych do Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	0	0	0
Liczba osób którym udzielono pomocy prawnej	5	2	7
Liczba osób którym udzielono pomocy psychologicznej	8	11	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Żerkowie

Tab.5 Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaraczewie

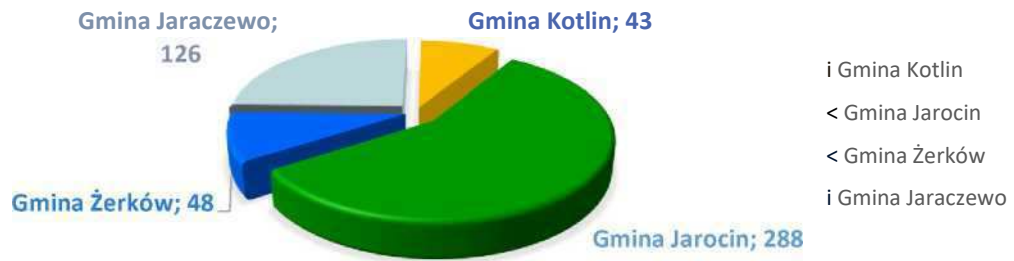
Dane dotyczące przemocy w rodzinie	2019	2020	2021
Liczba prowadzonych Niebieskich Kart przez Zespół Interdyscyplinarny	30	27	18
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart ogółem	32	17	14
w tym przez pracowników socjalnych OPS	0	0	0
przez przedstawicieli oświaty	0	0	0
przez przedstawicieli służby zdrowia	0	0	0
przez przedstawicieli Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem	126	112	55
W tym: kobiety	46	46	19
mężczyźni	43	36	5
dzieci	37	30	31
Liczba rodzin skierowanych do Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	0	0	0
Liczba osób którym udzielono pomocy prawnej	-	-	-
Liczba osób którym udzielono pomocy psychologicznej	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jaraczewie

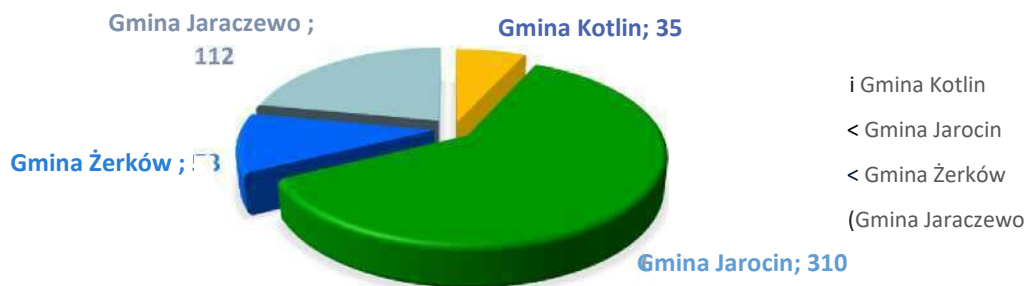
Liczba ofiar przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Jarocińskiego

(dane z Zespołów Interdyscyplinarnych działających przy Ośrodkach Pomocy Społecznej Powiatu Jarocińskiego)

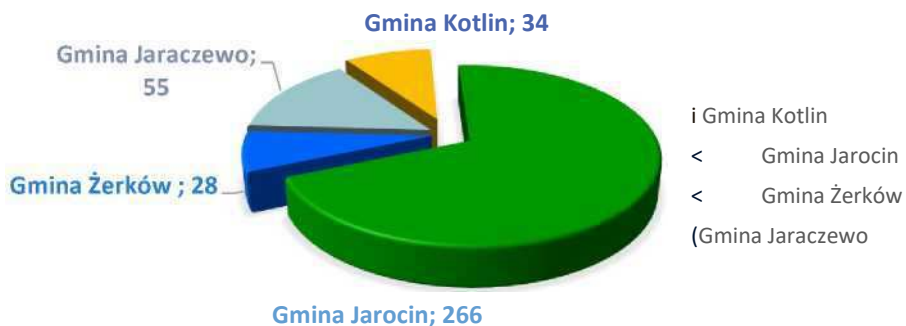
Rok 2019:

Rok 2020:

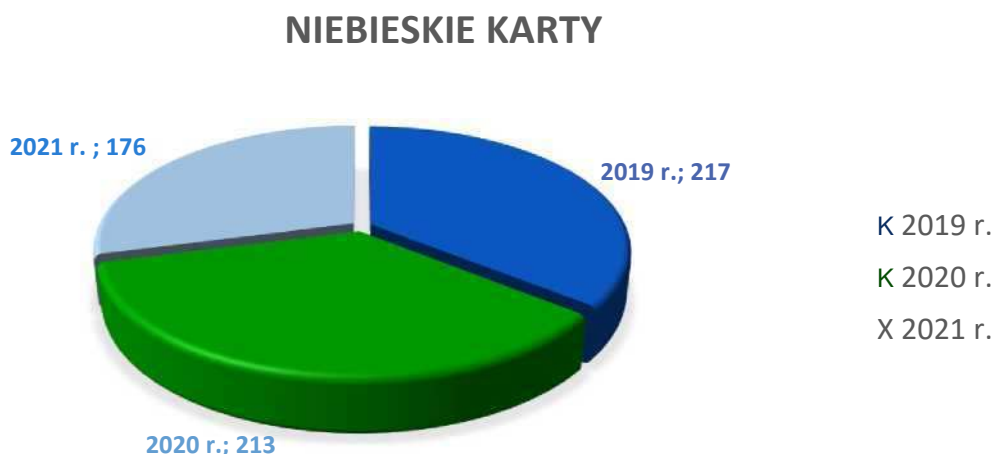

Rok 2021:

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart na terenie Powiatu Jarocińskiego

(dane z Zespołów Interdyscyplinarnych działających przy Ośrodkach Pomocy Społecznej Powiatu Jarocińskiego oraz KPP i OIK)

Powyższy wykres zawiera informacje o ilości uruchomionych Niebieskich Kart przez wszystkie instytucje do tego uprawnione w Powiecie Jarocińskim. Jak wynika z tabeli nr 1 najwięcej Niebieskich Kart uruchamiała policja, dokumenty te przekazywane były do Zespołów Interdyscyplinarnych działających przy każdej gminie w Powiecie Jarocińskim.

Aby pomóc rodzinie współpracują ze sobą specjaliści z różnych dziedzin(policja, pracownicy OPS, CUS, kuratorzy, pedagodzy i in.) w ramach funkcjonowania w każdej gminie Powiatu Jarocińskiego tzw. **Zespołów Interdyscyplinarnych** których zadaniem zgodnie z art. 9b pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie .Procedura „**Niebieskie Karty**”, określa metody i formy wykonywania zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Jej głównym celem jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym, ale też tworzenie warunków do interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Tab.6 Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Sądu Rejonowego w Jarocinie

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	2019	2020	2021
Liczba wyroków w których orzeczono warunkowe zawieszenie kary na podstawie art. 207 KK	21	14	26
W tym:			
kobiety	3	2	1
mężczyźni	18	12	25
Liczba wyroków w których orzeczono bezwzględną karę pozbawienia wolności na podstawie art. 207KK	8	6	9
W tym:			
kobiety	0	0	0
mężczyźni	8	6	9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Sąd Rejonowy w Jarocinie

Jak wynika ze statystyk sądowych zawieszanych jest 90 % wyroków za znęcanie się. Zgodnie z art. 72 kk. sąd zawieszając wykonanie kary może zobowiązać skazanego od powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym lub innymi osobami. Może też zobowiązać skazanego do opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Wobec sprawcy przemocy w rodzinie można także zastosować tymczasowe aresztowanie. Daje ono możliwość ofierze uwolnienia się od przemocy i stresu związanego ze stosowaną wobec niej przemocą, przynajmniej na pewien okres, co daje możliwość odzyskania równowagi psychicznej.

Kara pozbawienia wolności może być orzeczona w postaci bezwzględnej, która się łączy z osadzeniem skazanego w zakładzie karnym, poddaniem określonemu reżimowi pobytu w nim, pozbawieniem swobody decydowania o miejscu przebywania oraz izolacją od społeczeństwa.

Tab.7 Działania prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Jarocinie na podstawie art. 207 KK

Art. 207 KK	2019	2020	2021
Ilość postępowań prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Jarocinie	110	100	121
Ilość spraw zakończonych aktem oskarżenia	39	46	52
Ilość spraw zakończonych umorzeniem postępowania	28	20	22
Ilość zastosowanych środków zapobiegawczych	25	30	38
Nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	18	25	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych informacji przez Prokuraturę Rejonową w Jarocinie

W przypadku podejrzenia o popełnieniu przestępstwa prokuratura ma obowiązek: wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy popełniono przestępstwo, zlecić zebranie i zabezpieczenie dowodów, zlecić ujęcie sprawcy.

Środki zapobiegawcze stosowane wobec sprawcy przestępstwa przemocy w rodzinie są stosowane zawsze wtedy, aby zabezpieczyć prawidłowy tok postępowania karnego, a wyjątkowych wypadkach, aby zapobiec popełnieniu przez oskarżonego nowego ciężkiego przestępstwa.

Wobec osoby podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie (art. 207 § 1 kk) można zastosować:

- tymczasowe aresztowanie art. 258 kpk,
- dozór policji na podstawie art. 275 kpk ,
- nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym, jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził art. 275 a §1 kpk

W zależności od oceny materiału dowodowego postępowanie może zakończyć się skierowaniem do sądu aktu oskarżenia lub umorzeniem postępowania.

2. Osoby doznające przemocy w rodzinie:

Osoba długotrwale doznająca przemocy zaczyna odczuwać brak kontroli nad swoim życiem i wierzyć, że nie ma wyjścia z obecnej sytuacji. W związku z tym zaprzestaje podejmowania jakichkolwiek działań, ponieważ jest przekonana, że cokolwiek zrobi i tak nie przyniesie to pożądanego rezultatu. Osobami doznającymi przemocy w rodzinie są w większości kobiety i dzieci ale zjawisko to dotyczy także mężczyzn.

Kobiety

Przemoc wobec kobiet to zjawisko rozpowszechnione na całym świecie. Jak podaje Rada Europy jedna na pięć kobiet codziennie staje się ofiarą przemocy. Co więcej, oszacowano także, iż blisko 25 proc. kobiet doświadczyło przemocy fizycznej, 10 proc. przemocy seksualnej z użyciem siły, a sprawcą w obu przypadkach była osoba z bliskiego otoczenia ofiary.

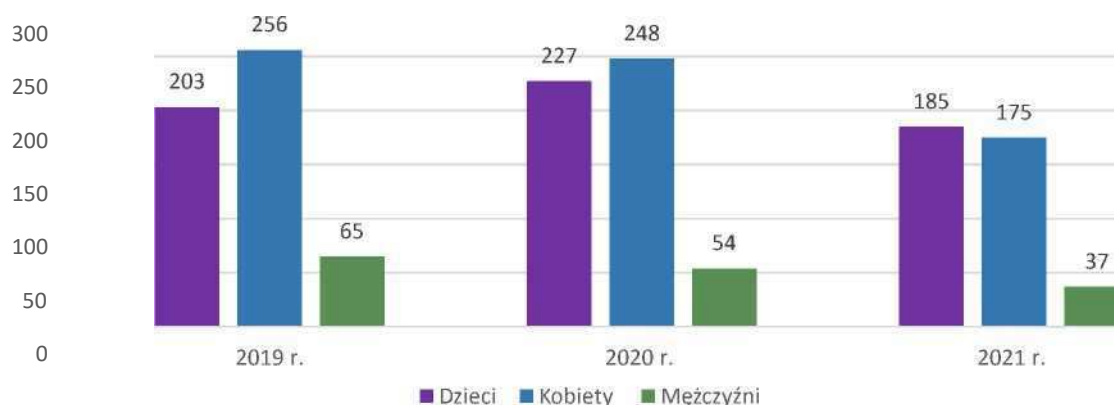
Dzieci

Dzieci wrażliwe wśród przemocy w domu są często jej ofiarami, gdyż doznają przemocy nie tylko wtedy, gdy są bezpośrednio maltretowane lub drastycznie zaniedbywane przez rodziców lub opiekunów. Cierpią i są krzywdzone także wtedy, gdy tylko są świadkami przemocy dorosłych.

Mężczyźni

Dla mężczyzny przyznanie się do własnej słabości, nieskuteczności, stanowi pewnego rodzaju zagrożenie, dlatego też łatwo jest atakować właśnie ten obszar męskiego świata przeżyć. Samotność i opuszczenie w związku z doznawaną krzywdą jest niejako skutkiem poczucia wstydu i nie zgłaszania tego do odpowiedniej instytucji. Dodatkowo nie wspomagają mężczyzn w dążeniach do naprawy relacji najbliżsi. Stan psychiczny mężczyzny - ofiary przemocy jest więc złożony i obudowany mechanizmami, które nie pozwalają na uzewnętrznianie się rozbitcia wewnętrznego.

Ilość osób doznających (w tym świadków) przemocy w latach 2019-2021 na terenie Powiatu Jarocińskiego

3. Ochrona dzieci przed krzywdzeniem

Dzieci będące świadkami przemocy są jednocześnie jej ofiarami. W Powiecie Jarocińskim w latach 2019-2021 ogółem ponad **600** dzieci było ofiarami przemocy (bezpośrednio lub jako świadkowie). W rodzinie, gdy np. ojciec stosuje przemoc wobec matki dzieci, obraża ją, poniża, nieustannie krytykuje, ogranicza jej możliwość kontaktowania się z ludźmi oraz stosuje przemoc fizyczną w postaci popychania, szarpania bardzo często świadkami takich sytuacji są dzieci. Dzieci jako świadkowie takich sytuacji uczestniczą w nich. Będąc częścią systemu ich doświadczenie przemocy domowej jest przenikliwe i bolesne. Dzieci jako świadkowie bardzo często odczuwają bezsilność i brak poczucia jakiegokolwiek wpływu na sytuację.

Prawdopodobne negatywne skutki bycia świadkiem lub ofiarą przemocy są różne w różnych przedziałach wiekowych (patrz tabela nr 9). U niemowląt z domów, w których jeden z partnerów stosuje przemoc wobec drugiego, może być zaburzona potrzeba emocjonalnego przywiązywania się dziecka. Ponad 50 procent tych niemowląt nadmiernie płacze i ma problemy z jedzeniem oraz snem. Dzieci w wieku przedszkolnym, które są świadkami przemocy mogą mieć dolegliwości psychosomatyczne, takie jak bóle głowy czy brzucha. Mogą również wykazywać zachowania takie jak: moczenie nocne, ssanie kciuka oraz zaburzenia snu. Dzieci w tej grupie wiekowej, które były świadkami przemocy domowej, mogą również wykazywać oznaki przerażenia objawiające się krzykami, drażliwością, potrzebą ukrywania się i jękaniem.

Dzieci w wieku szkolnym mogą również mieć szereg problemów, w tym dolegliwości psychosomatyczne, takie jak bóle głowy lub brzucha, a także słabe wyniki w nauce. Rzadziej mają wielu przyjaciół i dobrych znajomych lub wykazują chęci na zajęcia dodatkowe. Bycie świadkiem znęcania się nad jednym z opiekunów, może obniżyć ich poczucie własnej wartości, a także wiarę we własną przyszłość. Dzieci w wieku szkolnym również częściej doświadczają poczucia winy i wstydu z powodu molestowania i zwykle obwiniają siebie.

Dorastający świadkowie przemocy mają więcej konfliktów na linii rodzic-dziecko. Jest bardziej prawdopodobne, że mają fatalistyczny pogląd na życie, co skutkuje zwiększonym wskaźnikiem podejmowania ryzyka i zachowań aspołecznych, takich jak wagarowanie i opuszczanie edukacji, wczesna aktywność seksualna, nadużywanie alkoholu oraz narkotyków czy przestępczość.

Tab.8: Prawdopodobne skutki u dzieci będących świadkami przemocy

WIEK	POTENCJALNE EFEKTY
Niemowlęta	Zakłócona potrzeba przywiązania
	Złe nawyki związane ze snem
	Problemy z jedzeniem
	Wyższe ryzyko doznania obrażeń cielesnych
Dzieci w wieku przedszkolnym	Brak poczucia bezpieczeństwa
	Separowanie się / lęk przed nieznanymi
	Zachowania regresywne
	Bezsenna
Dzieci w wieku szkolnym	Obwinianie siebie
	Problemy somatyczne
	Agresywne zachowania
	Zachowania regresywne
Młodzież	Wagarowanie
	Zaległości w nauce i innych obowiązkach
	Nadużywanie substancji odurzających
	Wczesna aktywność seksualna

Jak chronić dzieci ?

Prewencja wobec przemocy może zostać zapoczątkowana w **kllinikach i przychodniach pediatrycznych**. Przemoc jest wyuczonym i powtarzalnym zachowaniem, a więc lekarze powinni posiadać umiejętności oceny sytuacji, nie tylko poprzez kontakt z dzieckiem, które może być świadkiem przemocy domowej, ale również z samymi rodzicami (również przyszłymi rodzicami). Należy uświadamiać obecnym i przyszłym rodzicom negatywny wpływ kłótni i przemocy fizycznej pomiędzy nimi na ich dzieci. Rodzice powinni być zachęceni i edukowani w zakresie przestrzegania samemu dyscypliny i trzymania dzieci z dala od ich nieporozumień.

Działania zniechęcające do przemocy domowej, które mogą być stosowane przez lekarzy - prezentowanie materiałów edukacyjnych, dostępnych w gabinetach, poczekalniach, toaletach, itp. - współpracowanie z instytucjami pomocowymi i organizacjami pozarządowymi, związanymi z walką z przemocą,

- bezpośrednia edukacja o skutkach bycia świadkiem i ofiarą przemocy przez dziecko

Obowiązkiem placówek medycznych jest przede wszystkim wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” i współdziałanie z przedstawicielami jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty oraz tzw. zespołem interdyscyplinarnym.

Dziecko w rodzinie z przemocą - co obserwujemy w szkole?

W szkole przede wszystkim ujawniają się i da się zaobserwować liczne skutki przemocy doświadczanej przez dziecko w domu. Nauczyciele obserwują u swoich uczniów:

- problemy z nauką i z zachowaniem w szkole, złe wyniki w nauce;
- opóźnienia w rozwoju fizycznym, emocjonalnych, intelektualnym i społecznym, czasem regres w zachowaniu;
- objawy stresu i somatyzacje,
- wyobcowanie ucznia,
- unikanie powrotu do domu, pozostawanie na boisku szkolnym, w świetlicy,
- prowokacyjne zachowania seksualne,- nasilenie się gorszych zachowań po weekendzie.

Co nauczyciel może zrobić w szkole dla swojego ucznia?

Priorytetem jest zapewnienie bezpieczeństwa. Następnie ocena ryzyka. Potem przychodzi czas na pomysły i strategie. Sama pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest skuteczna dopiero po

zapewnieniu dziecku bezpieczeństwa.

Profilaktyka - podobnie jak w większości innych obszarów - tak i tutaj zaczyna się od rodzica. W tym przypadku szczególnie chodzi o rodzica niekrzywdzącego - o którego bezpieczeństwo należy zadbać. Jeśli rodzicowi ucznia uda się przepracować schematy i dokonać zmian w swojej rodzinie, zmieni to także sytuację jego dziecka.

W sytuacji ucznia doświadczającego przemocy w rodzinie ważne jest znalezienie czasu i poświęcenie uwagi na bezpośredni bliższy kontakt, docenianie choćby niewielkich osiągnięć, rozwijanie zdolności, stawianie oczekiwań adekwatnie do wieku i możliwości dziecka.

A jeśli nauczyciele nie czują się pewnie, to warto sięgnąć po pomoc do **usług, które działają w obszarze przeciwdziałania przemocy**. Warto również wdrażać programy profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania zachowaniom agresywnym wśród uczniów, czy mające na celu naukę empatycznych zachowań. Bardzo istotne jest również poświęcanie czasu uczniom na lekcjach wychowawczych, rozmawianie z nimi i pokazywanie, że szkoła jest aktywnym i ważnym ogniwem w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Obowiązkiem placówek oświatowych jest także wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” i współdziałanie z przedstawicielami instytucji pomocowych.

4. Osoby stosujące przemoc w rodzinie

Sprawcy przemocy potrafią skutecznie kamuflować swoje prawdziwe oblicze i manipulować nie tylko swoimi ofiarami, ale także otoczeniem czy osobami próbującymi interweniować. Stosując naprzemiennie „kary” i „nagrody” wprowadza zamęt w myślenie ofiar i świadków przemocy, utrudnia jednoznaczne rozpoznanie sytuacji. Uzurpuje sobie prawo do decydowania o wszystkich aspektach życia małżeńskiego i rodzinnego, wymaga przy tym bezwzględnego posłuszeństwa. Izolując ofiarę od źródeł wsparcia społecznego przywiązuje ją i uzależnia od siebie

Trudno jest nakreślić portret osoby stosującej przemoc. Postępowanie sprawców często bywa wspierane przez czynniki kulturowe, w wielu przypadkach przemoc jest związana z nietrzeźwością sprawców, ale alkohol nie powinien być obarczony bezpośrednią i wyłączną odpowiedzialnością za przemoc, nie jest przyczyną, ale może wpływać na przemoc poprzez wzmacnianie czynników ryzyka i potęgowanie ich działania, chociaż nie jest za nie bezpośrednio odpowiedzialny. Wyeliminowanie go wcale nie musi oznaczać zlikwidowanie przyczyn przemocy.

Cechy osoby stosującej przemoc:

- trwała niezdolność do związków uczuciowych z innymi ludźmi,

- bezosobowy stosunek do życia seksualnego (przedmiotowe traktowanie partnera),
- brak poczucia winy, wstydu i odpowiedzialności,
- nieumiejętność odraczania satysfakcji (dążenie do natychmiastowego zaspokajania popędów i potrzeb), utrwalone i nieadekwatne zachowania antyspołeczne,
- autodestrukcyjny wzorzec życia (np. po okresie dobrego przystosowania, a nawet sukcesów, niszczenie dotychczasowych osiągnięć z przyczyn niezrozumiałych dla otoczenia),
- nieumiejętność planowania odległych celów (koncentracja na teraźniejszości),
- niezdolność przewidywania skutków swojego postępowania,
- niezdolność wyciągania wniosków z przeszłych doświadczeń (tj. nieefektywność uczenia się),
- nie dające się logicznie wyjaśnić przerywanie konstruktywnej działalności,
- swoisty brak wglądu,
- w miarę sprawna ogólna inteligencja, formalnie nie zaburzona,
- nierozróżnianie granicy między rzeczywistością a fikcją, prawdą a kłamstwem,
- brak lęku,
- nietypowa lub niezwykła reakcja na alkohol,
- częste szantażowanie samobójstwem,
- tendencje do samouszkodzeń.

5. Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie. Pomoc ofiarom i edukacja sprawców przemocy w rodzinie.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jarocinie działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie jest placówką wsparcia dla mieszkańców Powiatu Jarocińskiego. Interwencja kryzysowa prowadzona przez pracowników Ośrodka polega na podejmowaniu interdyscyplinarnych działań wobec rodzin i osób, które znalazły się w sytuacji kryzysowej w tym doświadczają przemocy w rodzinie.

Tab.9 Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych z Ośrodka Interwencji

Kryzysowej w Jarocinie.

Dane dotyczące przemocy w rodzinie	2019	2020	2021
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart przez pracowników OIK-u	2	3	3
Liczba ofiar przemocy w rodzinie ogółem	19	19	14
w tym kobiety	17	16	11
mężczyźni	0	0	0
dzieci	2	3	3
Liczba rodzin skierowanych do Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	0	0	0
Liczba osób którym udzielono pomocy prawnej	5	5	6
Liczba osób którym udzielono pomocy psychologicznej	10	17	9
Liczba sprawców przemocy w rodzinie którzy ukończyli program korekcyjno-edukacyjny	2	4	4

Zródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021r

Z zebranych danych wynika, iż w przeważającej większości to kobiety i **dzieci** są ofiarami

przemocy domowej, w większości przypadków korzystają one ze wsparcia psychologicznego i prawnego. Mają także dostęp do poradnictwa socjalnego, medycznego oraz zawodowego i rodzinnego w Ośrodkach Pomocy Społecznej oraz w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

W latach 2019-2021 z porad Ośrodka Interwencji Kryzysowej korzystają osoby będące w sytuacji: kryzysów małżeńskich, rodzinnych, trudności wychowawczych, przemocy w rodzinie, żałobie po stracie, problemów około rozwodowych i innych.

Tab.10

Rok	Liczba udzielonych porad psychologicznych, prawnych, rodzinnych i innych	Liczba udzielonego wsparcia psychologicznego osobom doznającym przemocy
2019	626	10
2020	404	17
2021	317	9

Źródło: Opracowanie własne z ewidencji OIK na lata 2019-2021

Wsparcie ofiar przemocy można rozumieć jako działania przydające wewnętrznej, konstruktywnej mocy drugiemu człowiekowi. Pomoc psychologiczna obejmuje bardzo szeroki i różnorodny obszar ludzkich działań, wyróżniających się ze względu na specyficzny i określony cel. Od strony osoby pomagającej zawiera on się w intencji zwiększenia kompetencji i mocy osoby, której pomagamy. Od strony osoby przyjmującej efektywność pomocy można mierzyć poprzez zmiany wewnętrzne, które warunkują skuteczne, konstruktywne działanie i pożądane zmiany życiowe.

Zdecydowaną formą ochrony ofiar przed przemocą w rodzinie jest edukacja i korygowanie zachowań osób stosujących przemoc.

Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w art. 4 mówi o tym, że wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stosuje się oddziaływania korekcyjno- edukacyjne.

Program korekcyjno-edukacyjny „Partner” prowadzony w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Jarocinie w latach 2019-2021 był adresowany do pełnoletnich mężczyzn stosujących przemoc w rodzinie. Do programu zapraszane były osoby skazane prawomocnymi wyrokami za przestępstwo z art. 207 Kodeksu Karnego (lub inne przeciwko rodzinie i opiece, ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy), korzystający z warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności oraz osoby podejrzewane o stosowanie przemocy wobec których wszczęto procedurę Niebieska Karta skierowane przez Zespoły Interdyscyplinarne z powiatu jarocińskiego. Kandydaci do udziału w programie musieli być zdrowi psychicznie oraz zachowywać abstynencję od alkoholu i innych środków odurzających. Sąd Rejonowy w Jarocinie we współpracy z Ośrodkiem kierował informacje do dozorowanych o możliwości uczestnictwa w w/w programie.

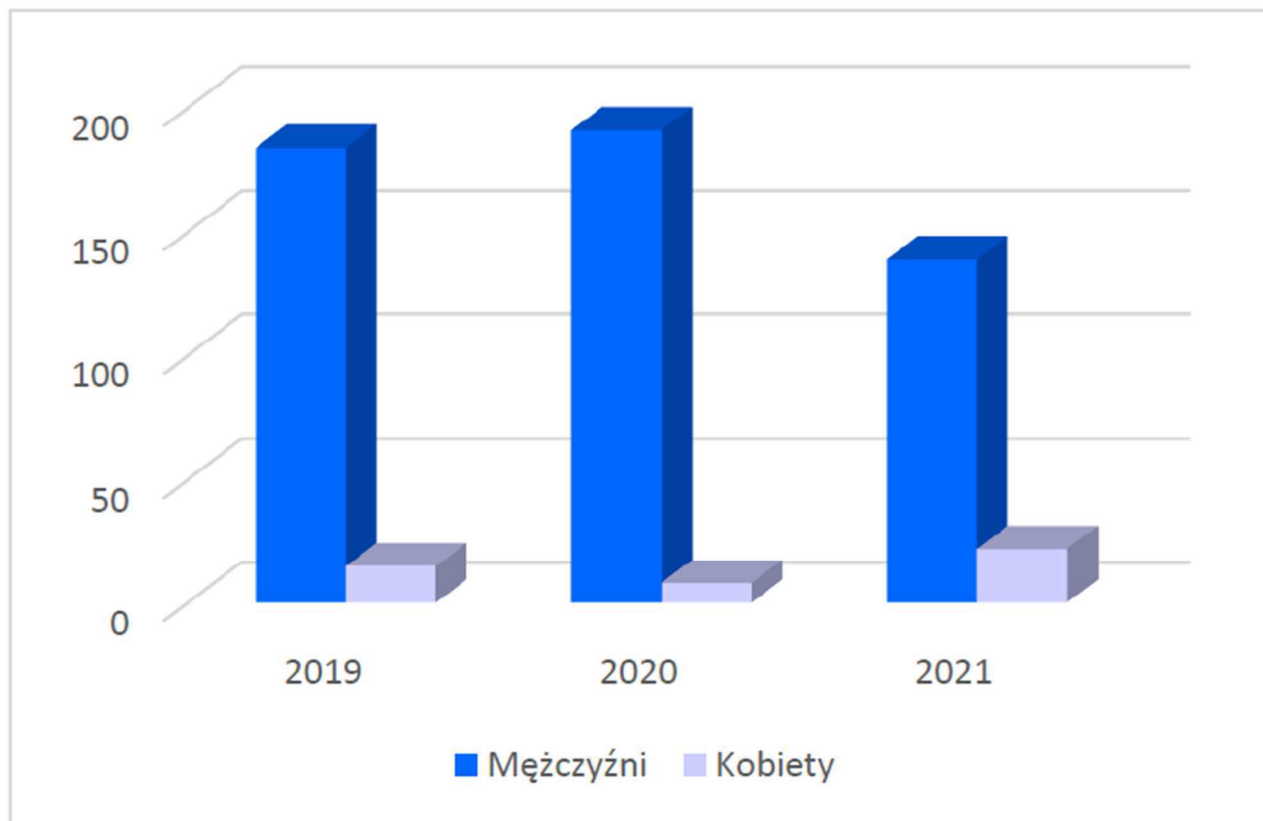
W Raporcie zrealizowanym na zamówienie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej podano, iż 67 % sprawców biorących udział w tych programach deklarowało, że w czasie jego trwania zaprzestało stosowania przemocy - tylko 1 % przyznał, że stosował przemoc wielokrotnie.

Jednocześnie wśród osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne 94% było zdania, że programy są skuteczne i powodują zmiany w zachowaniu ich uczestników.

Podstawowym celem tego programu jest zaprzestanie stosowania przemocy poprzez **edukację** sprawcy, **uświadomienie** destrukcyjnych zachowań i mechanizmów oraz **nauczenie** konstruktywnych sposobów działania, **odpowiedzialności** za popełnione czyny, umiejętności rozwiązywania problemów w sposób akceptowany społecznie, prawidłowej komunikacji partnerskiej.

Liczba sprawców przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Jarocińskiego

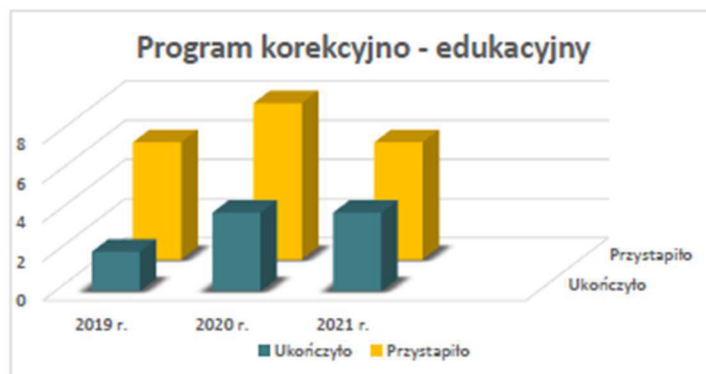
(dane z Komendy Powiatowej Policji w Jarocinie)

Badacze zajmujący się poszukiwaniem przyczyn przemocy dowodzą, iż mężczyźni mają trudności w wyrażaniu głębokich problemów emocjonalnych w pokojowy sposób, czyli w doznawaniu i kontrolowaniu przeżywanych uczuć stąd może wynikać iż mężczyzn stosujących przemoc jest zdecydowanie więcej niż kobiet.

Liczba sprawców przemocy w rodzinie którzy uczestniczyli w programie korekcyjno- edukacyjnym w latach 2019-2021

(dane z Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jarocinie)

IV. ADRESACI PROGRAMU

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierowany jest do:

- 1) ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) środowiska lokalnego w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie
- 3) sprawców przemocy w rodzinie,
- 4) świadków przemocy w rodzinie,
- 5) kadry zajmującej się zjawiskiem przemocy,
- 6) osób zainteresowanych zjawiskiem przemocy w rodzinie.

V. PODMIOTY WSPÓŁPRACUJĄCE W REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE:

- 1) Starostwo Powiatowe w Jarocinie
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie
- 3) Sąd Rejonowy w Jarocinie
- 4) Prokuratura Rejonowa w Jarocinie
- 5) Komenda Powiatowa Policji w Jarocinie
- 6) Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Jarocinie
- 7) Ośrodki Pomocy Społecznej gmin powiatu jarocińskiego
- 8) Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonujące na terenie gmin powiatu jarocińskiego
- 9) Placówki Oświatowe
- 10) Organizacje pozarządowe
- 11) Media

- 12) Zakłady Opieki Zdrowotnej
- 13) Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

VI. CELE POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE JAROCIŃSKIM

Głównym celem niniejszego programu jest:

Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w Powiecie Jarocińskim poprzez wzmocnienie systemu pomocy w tym zakresie.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

1. Zwiększenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie wśród mieszkańców powiatu jarocińskiego poprzez działania profilaktyczno-edukacyjne.
2. Poprawa skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
3. Podniesienie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Zwiększenie efektywności współpracy między podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz podnoszenie kompetencji specjalistów.

Cel szczegółowy nr 1

Zwiększenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie wśród mieszkańców powiatu jarocińskiego poprzez działania profilaktyczno-edukacyjne

	Kierunki działania	Wskaźniki
A.	<p>Działania Informacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> -diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie powiatu jarocińskiego, -rozpowszechnianie materiałów informacyjnych: ulotki, broszury, informatory dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wraz informacją o formach wsparcia dla ofiar, świadków i sprawców przemocy -przygotowywanie i aktualizowanie informacji o wydarzeniach i formach pomocy na stronie internetowej PCPR i w social mediach. 	<ul style="list-style-type: none"> -liczba opracowanych diagnoz - liczba instytucji udostępniających informatory -liczba opracowanych i udostępnionych informacji
B.	<p>Działania edukacyjne:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, -wspieranie szkół i placówek oświatowych działających na terenie powiatu jarocińskiego w działaniach edukacyjnych zwiększających świadomość zjawiska przemocy w rodzinie oraz przemocy rówieśniczej, -organizowanie zajęć wzmacniających kompetencje rodzicielskie: pogadanki, spotkania, „Szkoła dla rodziców”, -edukacja seniorów w tym osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> -Ilość dzieci/rodzin/ szkół objętych wsparciem w ramach programu -liczba zorganizowanych pogadań w placówkach oświatowych -liczba zorganizowanych pogadań, spotkań, zajęć dla rodziców -liczba zorganizowanych pogadań,
	Zachęcanie mieszkańców powiatu jarocińskiego do udziału w kampaniach i innych działaniach profilaktycznych służących przeciwdziałaniu przemocy	-liczba oferowanych kampanii, innych działań profilaktycznych
Realizatorzy i współrealizatorzy działań: Starostwo Powiatowe w Jarocinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, Placówki Oświatowe, KPP w Jarocinie,		

Cel szczegółowy nr 2

Poprawa skuteczności podejmowanych działań w zakresie udzielenia pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie

	Kierunki działania	Wskaźniki
A.	Zapewnienie czasowego schronienia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i/lub wspieranie rodziny w sytuacji zastosowania przez odpowiednie organy środków probacyjnych wobec sprawcy przemocy,	-Ilość osób korzystających ze schronienia, - ilość osób wspieranych po zastosowaniu środków probacyjnych
B.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	-liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych,
C.	Świadczenie specjalistycznego wsparcia: poradnictwo i wsparcie psychologiczne, prawne, pedagogiczne i rodzinne	-Ilość osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia
D.	Prowadzenie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	-ilość utworzonych grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy
E.	Udzielanie wsparcia telefonicznego osobom dotkniętym przemocą	-liczba przeprowadzonych rozmów wspierających lub/i interwencji
F.	Kierowanie zainteresowanych osób na bezpłatne mediacje rodzinne	-liczba przeprowadzonych mediacji, liczba osób które skorzystały ze wsparcia
G.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	-liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie

Realizatorzy i współrealizatorzy działań: Starostwo Powiatowe w Jarocinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie, Zespoły Interdyscyplinarne przy gminnych ośrodkach pomocy społecznej, KPP w Jarocinie, Prokuratura Rejonowa w Jarocinie.

Cel szczegółowy nr 3

Podniesienie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

	Kierunki działania	Wskaźniki
A.	Izolacja sprawców przemocy od osób krzywdzonych we współpracy z innymi instytucjami poprzez zastosowanie odpowiednich środków probacyjnych	-liczba sprawców przemocy wobec których zastosowano odpowiednie środki probacyjne,
B.	Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych	-liczba zrealizowanych edycji oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc, -liczba uczestników programu i osób które ukończyły program
C.	Indywidualne poradnictwo dla osób stosujących przemoc w rodzinie	- ilość osób objętych wsparciem
Realizatorzy i współrealizatorzy działań: Starostwo Powiatowe w Jarocinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie, Zespoły Interdyscyplinarne przy gminnych ośrodkach pomocy społecznej, KPP w Jarocinie, Żandarmeria Wojskowa w Poznaniu, Prokuratura Rejonowa w Jarocinie, Prezes Sądu Rejonowego w Jarocinie,		

Cel szczegółowy nr 4

Zwiększenie efektywności współpracy między podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podnoszenie kompetencji specjalistów.

	Kierunki działania	Wskaźniki
A.	Udział w pracach Zespołów Interdyscyplinarnych na terenie poszczególnych gmin.	-liczba spotkań Zespołów Interdyscyplinarnych, w których wzięli udział pracownicy PCPR
B.	Uaktualnianie informacji z wykazem instytucji na terenie powiatu zajmujących się pomocą osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.	-liczba uaktualnionych informacji
C.	Aktualizowanie i przesyłanie informacji zawierających bazy teleadresowe o podmiotach realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie	-liczba przesłanych informacji
D.	Kontynuacja superwizji dla osób pracujących z problemem przemocy w rodzinie.	-liczba udziału w superwizji
F.	Doskonalenie zawodowe kadr służb społecznych i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i ochroną jej ofiar.	-liczba zorganizowanych szkoleń -liczba osób uczestniczących w szkoleniach,
Realizatorzy i współrealizatorzy działań: Starostwo Powiatowe w Jarocinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie Zespoły Interdyscyplinarne przy gminnych ośrodkach pomocy społecznej, KPP w Jarocinie, Żandarmeria Wojskowa w Poznaniu, Prokuratura Rejonowa w Jarocinie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Jarocinie, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, przedstawiciele Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.		

VII. ZAKŁADANE REZULTATY PROGRAMU

Poprzez realizację celów Programu zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:

1. Zmianę postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie poziomu wiedzy dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie negatywnych skutków

stosowania przemocy w rodzinie.

3. Zwiększenie wiedzy rodziców na temat metod wychowawczych bez użycia przemocy.
4. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie wśród seniorów.
5. Zwiększenie dostępności dla osób doświadczających i stosujących przemoc w rodzinie do specjalistycznych usług.

VIII. . ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki własne Powiatu Jarocińskiego,

Środki samorządów gmin,

Dotacje celowe budżetu państwa

Środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł, np. programów unijnych, itp.

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitoring programu będzie prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie, który na bieżąco będzie oceniał realizację programu oraz proponował ewentualne zmiany, aktualizację założeń, celów i skutecznych działań.

Monitorowanie przebiegu realizacji programu odbywać się będzie w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie

Przedstawiony „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027” jest dokumentem otwartym, co oznacza, że w miarę potrzeb i w wyniku ewaluacji zadania w nim zawarte mogą ulegać zmianie.

X. PODSUMOWANIE

Zjawisko przemocy od lat znajduje się w obszarze problemów społecznych. Preambuła ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stanowi, iż „przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności”. Specyfika problemu przemocy i jej

wieloaspektowy sposób rozpatrywania powoduje, że tworzenie systemu przeciwdziałania przemocy jest zadaniem trudnym i złożonym.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2027 przybliży problem osób doznających przemocy w środowisku lokalnym oraz określa na najbliższe lata podstawowe zadania różnych podmiotów zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie. Realizacja programu ma przyczynić się do udoskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zwiększenia skuteczności działań na rzecz osób pokrzywdzonych oraz ulepszyć model współpracy między podmiotami działającymi na rzecz osób w kryzysie.